

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vande straffe vande hertneckicheydt in broeder H. ende hoe dat hy door
de verdiensten der Heylighen ende leuende gheholpen vvert. Dat XV.
Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

Vande straffe vande herneckicheyde in broeder
H. ende hoe dat hy door de verdiensten der
Heylighen ende leuende gheholpen vvert.

DAT XV. CAPITTEL.

Sose op eenen tijdt badt vooz de siele van
broer Herman Conuers / ghelyckmen die
noemt die onlanes ghestozuen was / ende loose
vraeghde aenden Heere waer dat hy was. De
Heere antwoorde: hy is hier / want wy hebbe
hem doen roepen om de gebeden die vooz hem
nu deuotelijck ghestort zijn geweest / op dat hy
eenighsins met ons mochte goet chier maken.
Doen is de Heere veropenbaert gheworden
als eenen Vader des huys-gesins die aen een
tafel sadt / op de welcke schein ghestelt te wor-
den al wat vooz die siele gheschiedde in offer-
hande / ghebeden / begheerten ende dierghelyc-
ke / daer veropenbaerde poek de siele vooz.
sittende aen eynde vande tafel met een droef
gheinoet ende neder-gheslaghen aensicht / als
die noch niet gesupuert en was / noch weerdig
om vertroost te worden dooz de ghenoechlycke
beschouwinghe des aensichts Godts. Maer sy
schein daer dooz eenighsins clarder te worden
om datter upt de vooz. offerhanden yet uyt-
comende ghelyck uyt werinc spysse eenen va-
din count / t'haerwaerts ghinck / waer dooz
sy wonderlijck mede vermaecht werdt. Sy
heeft poek verstaen dat daer noch veel aen ge-
brack tot volcomentheydt / want die siele ont-
sinc den daer van die offerhande alleenlyck /
als comende vande spysse die op de tafel was /
ende niet als gelyck de Heere in hem heel ont-
fanghende die spysse / die wederom upt syn sel-
uet

De cracht
vande ge-
beden
voor de
ouerledē.

uen uptrept met een groote blijſchappe aen
 ſijne ſaligh ghemaecte ſielen. De Heere noch
 tans aenghelocht zynde dooz ſyn eyghen goe-
 dertierenheyt en dooz de affectie/die hy hadde
 tot de offer-handen heeft altydts vande ſijne
 daer wat hy geboeght / dooz welke cracht die
 ſiele meest verheught wert. Dies ghelijcs doock
 de heylighe Maeght ſittende by haren Soue
 inde Keyſerlycke glozie het ſcheen oock van
 haere wat te ſtellen op die tafel / op dat die ſiele
 daer dooz meer soude vertroost worden / om
 datſe noch op aertrijc zynde haer met een ſon-
 derlinghe deuotie gedient hadde / ſoo oock elck
 een vande heylighen (die ſy eenighen beſonde-
 ren dienſt bewezen hadde op aertrijck) die vzoegt
 daer oock by van het ſijne / ghelijck dat de ſiele
 ter wijlen ſy noch leefden verdient hadde dooz
 eenigē arbeyt oft deuotie t'zy groot oft cleyn-
 waerom dooz alle deſe dingen en principelijck
 dooz de affectie van die dooz haer badē ſy haer
 van ure tot ure / meer verclaert bindende /
 heeftſe begoft meer ende meer haer ooghen op
 te heffen tot dat genoechlyckſte licht vande ſa-
 lichmakende Godtheyt / het welc ſonder pine-
 ooghe te beſchouwen is alle ghedachteniſſe
 der beſwaringhe waerachtelijck af-gheteyt te
 hebben / ende aen-ghedaen te hebben de ouer-
 bloedicheyt vant goet der ewigher ſalicheydt
 ſonder verſtenſt te mogen worden. Maer deſe
 die dooz haer badt alſſe ſach datſe in duſdant-
 ghen ſtaet beruſte / heeft haer ghevraeghe / ſeg-
 ghende / om wat ſonde woxt ghy nu meest be-
 ſwaert: ende de ſiele: om mynen eyghen wille
 ende eyghen raet / want als tek wel dede ſoo
 hadde tek meer ghenoechte in mynen eyghen
 wille te volbrēghen als eens anders raet.

Vat dat
 den dieſt
 vande
 maegde-
 lijcke
 moeder
 verdient.
 Eerbie-
 dinghe
 der Hey-
 lighen.

Eyghen
 vulla.

Waer booz ick nu sulckē swaricheyt van con-
 scientie geboele/dat waert dat alle de besware-
 nisse der herten van alle de menschen in een
 vergadert werden/ soo en souden sy my niet
 duncken / datse vergeleken soude mogen wor-
 den by het gheue dat ick nu gheboele. Waer op
 dese/ ende waer mede soudemen v mogen hel-
 pen? Ende de siele: Waert dat yemant dochte
 dat ick daerom bestwaert ben/ ende daer dooz
 hem wachte booz sulcs / die soude myn be-
 swaringhe seer verlichten. Waer op dese: waer
 dooz wort ghy daer-en-tusschē meest vtroost:
 de siele antwoorde: dooz myn getrouwicheyt
 daer ick groote neersticheyt booz gedaen heb-
 be op aertrijck. Het ghebedt dat myn gherrou-
 wie booz my storten van ure tot ure verhoorde-
 rende dat verlicht myn swaricheden/ ghelyck
 yemāt dooz een goede tydinge vtroost wort/
 ende elcke note die booz my inde sijnse oft inde
 Vigilien ghesonghen wordt die is my als een
 het soetste banquet. Daer by herft de Godde-
 lijcke ghenadicheyt dat ghevoeght by de ver-
 diensten der gheente/die booz my bidden / dat
 al watse doen / dat booz goede meyninghe tot
 Godt ghestiert wordt/ als arbeiden/ eten/sla-
 pen ende dierghelijcke/ oock gestiert wordt tot
 mijn verlichtinghe ende ghedurighe verhoor-
 deringhe/om dat ick met volle getrouwicheyt
 hebbe gehadt een torgedaen wille tot alle hun-
 profijt. Waer op dese: wat helpt v / dat wy
 ghewenst hebben dat Godt v soude genien alle
 het goet dat hy in ons volbringt heeft? de siele:
 dat helpt seer veel / want daer ick gheen eygen
 verdiensten en hebbe / daer worde ick met v
 lieden verdienstē verciert. Ende dese wederom
 daer op: Nademael dat ghy ghebeden hebt
 dat

Het ghe-
 bedt voor
 de ouer-
 ledene.

datmen b haest soude helpen dooz behoorzlycke
 ghebeden / sont b niet beletten / waert dat pe-
 mandt qualyck te passe zynde uytstelde tot
 dat hy beter te passe soude worden: de siele:
 Al dat niet beschedentheyt uytghestelt wort/
 daer uyt wort ghespreyt de weltrieckentheydt
 van sulcken wonderlycke soeticheydt / dat wy
 seer blyg zyn van dat uytsteisel alsser nochtans
 gheen luyerdige oft onnachtsaemheydt onder
 en valt. Doen seyde dese: En heeft het b niet
 gheschaeyt dat als ghy tot der doot toe sieck
 waert / dat wy doens meer ghewenst hebben
 ende ghebeden dat ghy soudt ghesont worden
 om te leuen / dan dat ghy nae der sielen soudt
 bereydt ghemaeckt worden tot de doot: waer
 op die siele: ten heeft my niet geschaept / maer
 het heeft my hier in boozderlyck geweest / dat
 de onmatighe goetwillichheydt Godts (wiens
 barmherticheden alle syn wercken te bouen
 gaen) hoe dat hy meer sach dat ghy dooz men-
 schelycke cranckheyt nochtans inde liefde tot
 my gheneyght waert / hoe hy dooz barmher-
 ticheyt beweeght zynde meer goet dede. En sy-
 letten b oock de tranen die dooz menscheliche
 affectie booz b ghestort zyn gheweest: De siele
 heeft geantwoort: Sy en letten niet meer dan
 letten soude eenen vrient die dooz een vrien-
 delyck medelyden soude beweegt worden tot syn
 vrienden die hy dozes liet om synen wille.
 Maer als ick ten volle salicheyt sal bereygen
 hebben / dan sal ick daer dooz verheught wor-
 den / gelyck eenen teeren Jongelinc verheught
 wort als hy liet datter veel zyn / die hem dooz
 vriendelicheyde pzy sen; ende dat verdien ick
 al daer dooz / want de meyninghe van die ges-
 trouwelicheyde / waer dooz ick uwe affectien
 ver-

berregeren ende gewonnen hebbe die wert noch holder tot Godt gestiert. Dese daer nae weder om hoor haer biddende soose den Pat. noster: las en dese woorden sepde: Vergheeft ons onse schuld ghelijck wy vergheuen oock onse schuldenaren, so bemerkte sy dat de siele een beangt ghelaet toonde: het welck sy seer hertwonderde ende soose vzaeghde hoe dat sulcs by quam/ soo heeftse dusdanighe antwoort becomen. **W**oen ick noch was op de werelt soo hebbe ick daer seer in ghesondicht/ dat ick aen die pet tēghens my deden niet lichtelijck vergheuen hebbe/ maer ick heb my langhen tijdt t'haerwaerts stuer ghelaten ende daerom tot verbeteringe van sulcs lyde ic dat/ als ic dat woort hoorde/ dat ick beweegt ende beroert worde als door eenen angst van onuerdraghelijcke beschaemtheit/ ende als dese vzaeghde hoe lange datse dat lyden soude: sy heeft gheantwoort. Als mijn sonde sal ghesupuert zyn door v asferte / waer door ghy soo deuotelijck hoor my bidt/ dan sal de Goddelijcke goedertierentheit maken dat ick hoor taen dat woort aenghenaemer sal hebben / om dat de berinberticheit de Godts my die schuld quijt gheschouden heeft. **M**aer soomen het h. Sacramēt vant lichaem Christi offerde inde Misse hoor die siele / soo heeft haer die siele beropenbaert als wonderlijck claer ghemaecht ende verheught. **W**oen sepde dese tot den Heere / heeft dese siele nu al verwonnen datse moeste lyden: de Heere antwoorde: sy heeft meer verwonnen als ghy oft eenigh mensche soude moghen weerdereu/ al wertse ghesien vande helsche blammen tot den hemel te bliegghen. **M**aer nochtans en isse soo te volgen niet ghesupuert datse weerdich is om

Hoe schadelijc dat het is als men sijnen naasten niet en vril gheringe vergeuen.

De cracht vant Sacramēt der Misse voor de ouerledene.

om vertroost te worden met mijn ghenoegh-
 lijcke teghentwoozdicheydt / nochtans van ure
 tot ure soo woze dooz elke gebeden / die booz
 haer gestort worden meer ende meer vertroost
 ende verlicht. Ende de Heere die heeft daer by
 ghedaen. D' ghebeden en connen haer so haest
 niet helpen alse wel anders souden doen / had-
 de sy die schult niet / dat sy / doot sy op de werelt
 was / soo hert ghebonden wert / ende so onuer-
 biddelijck / om haren wille te buyghen naer
 den wille van eenen ander als men haer per
 hadt / daerse gheenen sinne toe en hadde.

Hartbor-
 sticheydt
 is seer
 schadelijc

Vande straffe des bedroghs, ende loon des
 arbeys in broer lan.

DAT XVI. CAPITTEL.

Hoe wel dat het recht is dat de sielen die
 huyt den lichame scheidt eerst gesupuert
 worden vande sinnetten / diese hadden diese hier
 persuynt hebben te beteren / ende datse naer-
 maels ghelooft worden booz hun goede wer-
 ken / soo ist nochtans dat de vermhertige ghe-
 nadicheyt des Heeren ghelijcke dickwils / soo
 heeftse oock nu beropenbaert de onwederhou-
 welijckheyt van haer goedertiertheyt : want
 soo vnder Jan ouerleden was die Procurator /
 dat is / den besozgher was vande hof ende met
 swaren en ghedurighen arbeyt de ghemeente
 gheregeert hadde / so zijn alle sijn wercken ber-
 openbaert inde ghedaente van eenen trap op-
 den welcken sijn siele nu vanden lichame ghe-
 scheidt zijnde / ende noch staende te supueren
 booz sommighe onachtsaemheden elimnende
 vanden eenen trap tot den anderen meer ende
 meer